

1. Referentie

Referentie	Steunpunt WAV (2001). De arbeidsmarkt in Vlaanderen. Jongeren op zoek naar werk. Jaarboek, editie 2001. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.
Taal	Nederlands
ISBN	90-441-1233-3
Publicatievorm	Boek

2. Abstract

Een vlotte overgang van school naar werk hangt grotendeels af van verscheidene factoren zoals de sociale afkomst en achtergrond, het geslacht en het opleidingsniveau. Deze studie bekijkt ook de tevredenheid en de duurtijd van de eerste job van 23-jarigen en nog vele andere vragen met betrekking tot de relatie opleiding en job.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Werk
Trefwoord(en)	Arbeidsmarkt, jobtevredenheid, onderwijs, onderwijsloopbaan

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Vlaamse regering, de Vlaamse Sociale Partners en het Europees Sociaal Fonds
Onderzoeker(s)	Heidi Belet, Piet Coppieters, Hilde Creten, Ignace Glorieux, Ilse Lauryssen, Eddy Omeij, Tom Schatteman, Veerle Van De Velde, Walter Van Trier, Dieter Verhaest & Elsy Verhofstadt SONAR Steunpunt WAV E. Van Evenstraat 2C 3000 Leuven Tel: 016/ 32 32 39 Fax: 016/32 32 40 steunpunt@wav.kuleuven.ac.be http://www.steunpuntwav.be/sonar/sonar.htm

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe verloopt overgang van school naar werk en welke job levert dit op?
Hypothesen	De overgang van school naar werk verloopt verschillend bij mannen en vrouwen; verschilt naargelang opleidingsniveau; verschilt naargelang sociale afkomst en achtergrond.

6. Methode

Onderzoeks-methode	Survey waarbij onderzochte personen retrospectief bevraagd werden rond hun overgang van school naar werk. Hierna werd een activiteitenkalender opgesteld op basis van de verzamelde gegevens van de onderzochte personen die betrekking hebben op a) zijn deelname aan onderwijs en diverse opleidingen b) zijn arbeidsloopbaan en c) gebeurtenissen op persoonlijk of familiaal vlak.
Onderzochte	Ongeveer 3000 23-jarige (geboren in 1976) jongeren. Hierbij worden indelingen zoals

groep	geslacht, opleidingsniveau en sociale afkomst in rekening gebracht.
Bereik	/

7. Resultaten

Onderwijsloopbaan	Iets meer dan 10% verliet de lagere school met enige vertraging. Vooral mannen lijken het lager onderwijs met iets meer problemen te hebben doorlopen dan vrouwen. Slechts iets meer dan de helft van de respondenten verliet het voltijds SO op leeftijd. Ook hier presteerden de mannen slechter dan de vrouwen en bijna 13% van de jongeren verliet het SO zonder diploma op zak. Bijna 23% van de respondenten, waaronder opvallend meer mannen dan vrouwen, verliet het onderwijssysteem na de secundaire studies. Ongeveer 77% van de schoolverlaters van het SO vatte hogere studies aan. Bijna 25% ging naar de universiteit, 12% zette de stap naar het hoger onderwijs van twee cycli en meer dan 30% begon aan het HO van één cyclus. Van de jongeren die na het SO startten met universitaire studies, had 41% op de leeftijd van 23 jaar een universitair diploma op zak. Iets minder dan 1% van deze starters behaalde uiteindelijk een diploma in het HO van twee cycli en 16% behaalde een diploma van het HO van één cyclus. 10% van deze starters zette deze hogere studies stop zonder enig diploma HO. Van de starters in het HO van 2 cycli had ongeveer 40% de studies met succes afgerond; 15% van deze jongeren is in de loop der jaren overgestapt naar HO van 1 cyclus en behaalde daar een kwalificatie. De uitstroom uit het HO zonder enig diploma is hier dubbel zo groot als bij de starters aan de universiteit (20%). Toch was ook hier nog een aanzienlijke groep op het moment van de bevraging nog bezig met de studies (ongeveer 25%). Meer dan 60% van de jongeren die na het SO hogere studies van 1 cyclus hebben aangevat, bereikte de eindstreep met succes. In deze groep vinden we nog ongeveer 7% studenten terug op 23 jaar. Daarnaast is 31% uitgestroomd zonder hoger diploma.
Eerste job	Bijna twee op drie jongeren blijft slechts maximaal 2 maand inactief voor ze hun eerste job aanvaarden. Ongeveer 40% vat onmiddellijk na de studies de eerste job aan. Een kleine 10% heeft na 1 jaar nog steeds geen job, na 4 jaar bedraagt het aandeel jongeren zonder eerste job nog 2.5%. Hoe langer men inactief blijft, hoe kleiner de kans wordt om aan de slag te geraken. Het scholingsniveau bepaalt mee de duurtijd voor het vinden van een eerste job: lager opgeleiden blijven beduidend langer inactief en werkloos. De eerste job van mannen duurt bijna 1 jaar langer dan die van de vrouwen: vrouwen zijn meer dan mannen tewerkgesteld in tijdelijke contracten. Lager geschoolden veranderen sneller van job dan hogeschoolden en ze hebben, meer dan de hogeschoolden, reeds meer dan 1 job achter de rug op hun 23 jaar. Deze hogere jobmobiliteit heeft, meer dan bij hogeschoolden, een onvrijwillig karakter voor lager geschoolden: zij worden meer geconfronteerd met ontslag.
Beroep en sector van de eerste tewerkstelling	Werken vader of moeder in een job van een elementair niveau, dan is de kans vrij groot dat ook de zonen of dochters in zulk soort job terechtkomen: de invloed van de beroepscategorie en het onderwijsniveau op dat van hun kinderen is vrij reëel. Ook in hun eerste jobkeuze volgen jongeren het patroon van de ouders. Heeft vader een technische job, dan kiest ruim 50% van de zonen ook voor een technische job. Moeders blijken hun dochters de voorliefde voor een job in de medische sfeer of het onderwijs door te geven. Ondanks de geleverde inspanningen inzake gelijke kansenbeleid en de emancipatiestrijd, blijven jongens en meisjes traditioneel kiezen voor jongensberoepen en meisjesberoepen: meer dan 40% van de mannen komt in technische jobs terecht, meisjes komen in hoofdzaak in administratieve of commerciële alsook paramedische en verzorgende beroepen terecht.
Tevredenheid	Wat kwaliteit van de arbeid betreft, zijn de jongeren over hun eerste job vrij tevreden met de aangeboden arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden, de relaties met chef en collega's en de arbeidsinhoud. Zij die kozen voor een job in de (para)medische sfeer en de onderwijssector blijken meer tevreden dan deze die opteerden voor een job in de handel of de industrie. De tevredenheid inzake promotiekansen wordt in alle sectoren laag ingeschat.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

Bijna alle respondenten verlieten de lagere school op leeftijd. Slechts iets meer dan de helft van de respondenten verliet het voltijds secundair onderwijs op leeftijd. Mannen lijken zowel het lager als het secundair onderwijs met iets meer problemen te doorlopen dan vrouwen. Bijna 23% van de respondenten, opnieuw veel meer mannen, verliet het onderwijssysteem na de secundaire studies. Bijna 25% ging naar de universiteit, 12% zette de stap naar het hoger onderwijs van 2 cycli en meer dan 30% begon aan het hoger onderwijs van 1 cyclus. 41% van de universitaire starters en 40% bij starters op de hoge school 2 cycli en 60% hoge school 1 cyclus hadden op 23jarige leeftijd een diploma op zak. De uitstroom uit de universiteit bedraagt 10%, uit de hoge school 2 cycli 20% en hoge school 1 cyclus 31%.

Bijna 2 op 3 jongeren blijft slechts maximaal 2 maand inactief voor de aanvang van hun eerste job. Een kleine 10% heeft na 1 jaar nog geen job. Hoe langer men inactief blijft, hoe kleiner de kans wordt om aan de slag te geraken. Het scholingsniveau bepaalt mee de duurtijd voor het vinden van een eerste job: lager opgeleiden blijven duidelijk langer inactief. Vrouwen zijn meer dan mannen tewerkgesteld in tijdelijke contracten. Lager geschoolden veranderen sneller van job en worden ook meer ontslagen.

Werken vader of moeder in een job van elementair niveau, dan is de kans vrij groot dat ook de zonen of dochters in zulk soort job terechtkomen. Heeft vader een technische job, dan kiest ruim 50% van de zonen ook voor een technische job. Moeders blijken hun dochters de voorliefde voor een job in de medische sfeer of het onderwijs door te geven. Jongens en meisjes blijven traditioneel kiezen voor jongens- en meisjesberoepen.

Wat kwaliteit van het werk betreft, zijn de jongeren over hun eerste job tevreden met de aangeboden arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden, de relaties met chef en collega's en de arbeidsinhoud. Zij die kozen voor een job in de (para)medische sfeer en de onderwijssfeer blijken meer tevreden dan deze die opteerden voor een job in de handel of de industrie. De tevredenheid inzake promotiekansen wordt in alle sectoren laag ingeschat.